

Viite: Sähköpostitse saapunut asiantuntijalausuntopyyntöne 20.9.2022 YmV 5.10.2022

Asia: HE 154/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023 Teema: Pääluokka 35; pääasiassa Ympäristön- ja luonnonsuojelu

Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Teknologiateollisuus ry:n tehtävänä on rakentaa teknologiayrityksille edellytyksiä menestyä ja luoda kestävästi arvoa. Visiomme mukaan vuonna 2030 ihmisen toiminta on tasapainottumassa maapallon kantokyvyn kanssa samaan aikaan kun Suomi on maailman kärkeä kestävä teknologian kehittämisessä ja kestävässä arvonluonnissa. Jotta teollisuuden on mahdollista saavuttaa tavoitteet ja täyttää sille asetetut odotukset, on edellytykset vihreän siirtymän investoinneille ja kestävälle kasvulle varmistettava myös valtion talousarviossa.

Vuoden 2023 budjettia on valmisteltu hyvin poikkeuksellisessa tilanteessa. Venäjän Ukrainaan aloittaman hyökkäyssodan myötä inflaatio on kiihtynyt, energian hinnat nousseet huomattavasti ja yritysten toimintaympäristö on muuttunut epävarmemmaksi. Teknologiateollisuus ry:n mukaan muuttuneessa ja epävakaassa ajassa on tehtävä panostuksia huoltovarmuuteen ja mahdollistettava kestävä kasvua.

Teknologiateollisuus ry pitää tärkeänä, että kestävä elin- ja toimintaympäristön kehitys ei heikenny ja että vihreää kasvua edistetään edelleen määrätietoisesti. Ympäristöministeriön toiminnan strategiset painopisteet, kuten *Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen ja Vihreä siirtymä on kasvun perusta*, ovat tärkeitä painopistealueita tässä poikkeuksellisessa epävarmuuden ajassa. Suomen elinvoimaa vahvistetaan parhaiten tukemalla ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä kasvua.

Teknologiateollisuus ry jakaa talousarvioesityksessä esiintuodun näkemyksen siitä, että tarvitaan yhä enemmän rakenteellisia muutoksia, ohjauskeinoja ja kokeiluja, joilla edistetään vähähiillistä kiertotaloutta sekä puhtaita ratkaisuja. Kiertotalouden avulla on mahdollista vahvistaa vientivetoista taloutta ja työllisyyttä samalla, kun käytämme luonnonvaroja kestävästi.

Talousarvioesityksessä nostetaan esille tavoite rakentaa kiertotaloudesta Suomen talouden perustaa. Teknologiateollisuus ry pitää tavoitetta edelleen kannatettavana, mutta muistuttaa, että toteutukseen tulee varata riittävät resurssit.

Teknologiateollisuus ry on sitoutunut tavoittelemaan hiilineutraalia kiertotalousyhteiskuntaa. Tiedostamme, että taloudellinen kilpailukykyämme ja hyvinvointimme eivät voi perustua luonnonvarojen ylikulutukseen. Kasvu on luotava kestävällä tavalla. Teknologiateollisuus ry

on sitoutunut hiilineutraali Suomi 2035 -tavoitteeseen ja olemme toteuttaneet ensimmäisenä toimialana yhdessä jäsenyritystemme kanssa koko toimialan kattavan kiertotalousohjelman.

Olemme lisäksi aktiivisesti mukana kiertotalouden skenaario- ja sitoumustyössä tavoitellen toimialalle omaa kiertotalouden vapaaehtoista sitoumusta. Tämä työ on keskeisessä roolissa, sillä toimialamme päästövähennyskeinoista monet perustuvat muun muassa juuri materiaalitehokkuuden parantamiseen ja kiertotalouteen.

Teknologiateollisuus ry huomauttaa, että kiertotalouden läpimurto edellyttää tiettyjä kansallisen tason toimenpiteitä. Toimintaympäristön on oltava vakaa, tasapuolinen sekä uudistumiseen ja investointeihin kannustava. Lisäksi uusi osaaminen, datatalous ja digitalisaatio ovat välttämättömiä muutoksen mahdollistajia, sillä laaja kiertotaloussiirtymä edellyttää teknologisia läpimurtoja ja uusien teknologioiden käyttöönottoa. Muutoksessa on pidettävä erityistä huolta myös kansainvälisestä kilpailukyvyistä.

Kiertotalouden vauhdittamiseksi tarvitaan selkeää ja mahdollisimman yhdenmukaista lainsäädäntöä. Kierrätysmarkkinoiden kysyntää tulee edistää eri ohjaukskeinoin. Jätesäätelyssä asetetut velvoitteet jätteiden kierrätykselle ja tuottajavastuulle eivät yksinään ole synnyttäneet riittävää kysyntää kierrätysraaka-aineille. Kehitystä voidaan kiihdyttää mm. erilaisin kannustein. Tämä tulisi huomioida vuoden 2023 budjetissa.

Teknologiateollisuus ry toteaa lisäksi, että kiertotaloustoimien, kuten vaihtoehtoisten materiaalien ja materiaalivirtojen hyödyntämismahdollisuuksien kehittämisen edistämiseksi on tärkeää, että yrityksille on saatavilla innovaatiotoimintaa tukevaa rahoitusta, joka ei suoraan edellytä uuden liiketoiminnan syntymistä.

Teknologiateollisuus ry toivoo lisäksi huomioitavan, että panostukset kiertotalousosaamiseen ja tutkimukseen ovat ensisijaisen tärkeitä. Koulutuslaitosten ja tutkimuskeskusten tulee kasvavissa määrin kehittää erilaisia ratkaisuja ja kokonaisuuksia, jotka edistävät kiertotalouteen liittyviä taitoja ja osaamista Suomessa eri toimijatasoilla ja koulutusaloilla.

Talousarvioesityksen mukaan ympäristöministeriö pyrkii pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden katoa mm. luonnonsuojelulain uudistamisella, Helmi-elinympäristöohjelman toimenpiteillä, pölyttäjätaloudella, muilla uhanalaisten luontotyyppien ja lajien suojelutoimilla, METSO-ohjelmalla sekä kansallispuistoja laajentamalla ja uusia kansallispuistoja perustamalla.

Teknologiateollisuus ry pitää luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämistä äärimmäisen tärkeänä ja olemme sitoutuneet tavoittelemaan luonnon monimuotoisuuden turvaamista ja lisäämistä. Teknologiateollisuus ry on valmistellut yhdessä jäsenyritysten kanssa vuoteen 2050 saakka ulottuvan biodiversiteettiohjelman, jonka ohjeiden, verkostojen ja käytäntöjen avulla alan yritykset pystyvät edistämään omia biodiversiteettitavoitteitaan.

Teknologiateollisuus ry kannustaa yrityksiä ottamaan biodiversiteetin hallinnan huomioon strategisessa suunnittelussa ja asettamaan omalle toiminnalleen yhä useammin myös biodiversiteetin edistämistä koskevia tavoitteita. Yritysten biodiversiteettitietoisuutta ja -osaamista on kuitenkin kasvatettava nykyisestä. Tähän tulisi varata riittävät reusrssit vuoden

2023 budjetista, jotta talousarvioesityksessäkkin mainittu tavoite luonnon monimuotoisuuden vahvistumisesta voisi toteutua.

Lisätiedot:

Helena Soimakallio

Johtaja, kestävä kehitys

Teknolohiateollisuus ry

Puhelin 040 550 7706

Sähköposti helena.soimakallio@teknolohiateollisuus.fi